

لزوم روش حقوق فرهنگی محور جهت تضمین حق بر حاکمیت غذایی جوامع بومی و محلی

ژانت بلیک*

DOI: 10.22096/hr.2024.2011706.1617

[تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۶/۲۵ | تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۲/۲۰]

چکیده

سوال مرکزی که در این مقاله مورد بررسی قرار گرفته است، مرتبط با نقشی است که حقوق فرهنگی در حفاظت از حق بهره‌برداری از خوراکی برای جوامع محلی و بومی دارند و باید داشته باشند. حق بهره‌برداری از خوراکی، بر پایه مفهوم محدودتر امنیت غذایی، به تنهایی کافی نیست. به عنوان نقطه شروع در این بحث، این مقاله ارتباطات بین تنوع زیستی، حق بهره‌برداری از خوراکی و تنوع فرهنگی را برجسته می‌کند. چارچوب‌های حقوقی بین‌المللی برای حفظ تنوع زیستی، حفاظت از حقوق مالکیت معنوی مرتبط با دانش سنتی، بذرها و غیره و حفاظت از حقوق کشاورزان به طور کلی ارائه می‌شوند. پس از مرور کوتاهی بر حقوق اقوام بومی مرتبط با جنبه‌های فرهنگی در تضمین حق بهره‌برداری از خوراکی، نقش خاص حقوق بهره‌برداری از میراث فرهنگی و به ویژه حقوق حراست از میراث فرهنگی ناملموس به تفصیل بررسی می‌شود. این موضوع با دو مورد مرتبط با روش‌های تولید غذایی بومی که ارتباطات مذکور بین تنوع زیستی، حق بهره‌برداری از خوراکی و حفاظت از تنوع فرهنگی را برجسته می‌کنند، توضیح داده می‌شود.

* دانشیار، دپارتمان حقوق بشر، گروه حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

کلیدواژه: حق بهره‌برداری از خوراکی؛ حقوق فرهنگی؛ تنوع زیستی و فرهنگی؛ اقوام بومی؛
جوامع محلی؛ میراث فرهنگی ناملموس.